

Narodna štampa
 za državo št. 12
 za eno leto naprej 100—
 za pol leta .. 65—
 za šest mesecev .. 50—
 za tri mesece .. 35—
 za en mesec .. 25—
 za inozemstvo:
 pololetno .. 150—
 mesečno .. 12-50
Sobotna izdaja:
 v Jugoslaviji .. 10—
 v inozemstvu .. 20—
 Posamno štev. 50 par.

SLOVENEK

Cena inseratov:
 Epistolna petina vrsta malj
 oglasi po 4— in 6—
 veliki oglasi nad 45 cm vi-
 šine po 8—, poslana itd.
 po 12—
 Pri večjem naročilu popust
 izbija vsak dan izvzemši
 ponedeljka in dneva po praz-
 niku ob 5. uri jutraj.
 Mesečna priloga: Vestnik MSZ.
 Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Recepti se se vračajo, odstranjene strani se se
 sprejemajo. Uredni telefon št. 50, uprava št. 528.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
 ljubljanske št. 950 za naročnino in št. 349 za oglaš.
 nagreb 39.011, naziv: 7583, praska in danaj 24.797

Za red v armadi.

V parlamentu je ob priliki proračun-
 ske debate padlo mnogo ostrih besed, in
 to žalobog le preveč upravičenih, na račun
 vojne uprave. Naravnost nerazumljiv ne-
 red, ki vlada danes v vojni upravi, je na-
 šel mnogo strogih kritikov, ki so silno trdo
 prijemali vojnega ministra. Med ostrimi
 kritiki je bil tudi posl. Brodar, ki je od-
 krito in možato povedal, kaj teži sloven-
 ske očete in matere, ki so poslali svoje
 sinove na vojaško službo.

Posl. Brodar je izrečno poudaril, da
 ne govori o častnikih in podčastnikih
 sploh, in o krivicah, ki jih le-ti povzročajo
 našim vojakom, ampak je še posebej na-
 glasil, da govori le o izjemah, sicer o ža-
 lostnih, ampak žalobog precej pogostih.
 Med temi tudi ni izvil vojnega ministra
 samega, ki je z odlokom od 1. sept. 1921
 št. 17.061 prepovedal našim fantom vsak
 stik z orlovskimi organizacijami, dočim go-
 spod vojni minister glede Sokolov ni niti
 najmanjšega podobnega koraka ukrenil.
 Posl. Brodar je sicer dejal, da ne dela za
 ta razglas odgovornega baš g. ministra
 samega, ker on ne pozna razmer v Sloven-
 niji, ampak one, na kojih inicijativno in na-
 svet je ta razglas bil izdan in ki so srbsko
 javnost popolnoma krivo informirali o nas
 in o naših razmerah. Ta nepoučenost je
 dovedla tudi vojnega ministra do njegovih
 nepostavnih činov. Samo nepoučenost je
 dovedla g. vojnega ministra do njegovih
 nepostavnih načinov proti orlovstvu, kljub
 temu, da je bil predsednik orlovske orga-
 nizacije odlikovan od samega kralja in da
 so Orli odlično sodelovali pri telovadnih
 prireditvah v Strassburgu, katerih se je
 udeležil tudi sam predsednik francoske
 republike in pa maršal Foch. Da naše
 vojno ministrstvo nastopa proti orlovskim
 organizacijam, je le plod demokratskih
 in samostojnih obrekovanj in natolcevanj.
 Zato izjavlja govornik v imenu svoje
 stranke, da smatra vsako vlado za škod-
 ljivo slovenskega naroda, ki preganja
 orlovske organizacije. Od vojnega ministra
 pa zahteva, da bo v najkrajšem času po-
 skrbel, da ne bo v bodoče niti en častnik
 ali podčastnik zagrešil kakke nekorektnosti
 proti našim fantom radi njihove pripadno-
 sti k orlovski organizaciji.

Drugo poglavje, katerega se je dotak-
 nil posl. Brodar, je surovo postopanje raz-
 nih vojaških organov proti našim fantom.
 Posl. Brodar je rekel: »Če ne bo doseda-
 nje postopanje prenehalo, bomo mi po-
 skrbeli, da bo imena dotičnih vojaških
 predstojnikov izvedela vsa slovenska jav-
 nost in da bodo tako izročeni zaničevanju
 vsega našega ljudstva. V tem oziru mi ne
 bomo odnehali, dokler se ne popravijo in
 odpravijo vse krivice, ki se gode našim
 fantom. V tem oziru mora zmagati pravica.«

Najbolj žalostno pa je, kakor je po-
 udaril posl. Brodar, da naših fantov ne
 mučijo in ne zasramujejo le Srbi, ki naših
 razmer sploh ne poznajo, ampak tudi ofi-
 cirji, ki so Slovenci. To je največji škand-
 al, da domača kri zatira, trpinči in muči
 svojo lastno kri. Tako pa postopajo pred-
 vsem oficirji, ki se prištevajo k demokratski
 stranki. To je prvovrsten in neopravič-
 ljiv škandal.

Strašno so tudi stvari, ki jih je na-
 vedel posl. Brodar iz vojaških pisem, Eden
 piše: »Nimamo dovolj vode, ne za piti, ne
 za umivanje, a še ta, kar je je, smrdi ka-
 kor gnojnica. Menaža je slaba. Najbolj
 mučno pa je, da nas tepejo in klofutajo,
 čeravno smo že veliko prestali v vojski.«
 — Ali ni to neverjetna sramota? Sramota
 za vojake same, še veliko večja sramota
 pa za one, ki so tako postopanje zagrešili
 in največja pa za one, ki tako postopanje
 trpe! —

Pri vojakih tudi molijo, kakor je po-
 vedal posl. Brodar. To bi bilo prav lepo.
 Ampak od naših fantov zahtevajo srbski
 očenaš, ki ga seveda nihče ne zna! In če
 slovenski fantje pravijo, da srbskega Oče-
 naša ne znajo, kaj jim odgovarjajo? Da
 bodo slovenski jezik itak v kratkem »iz-
 bacnili« in se nazivali samo Srbi! (Rado-
 vedni smo le, kdo ga bo »izbacnili«! Op.
 ured.) —

Zanimivo je tudi poglavje o »notra-
 nji sovražnikih«, o katerih pripovedujejo
 srbski oficirji našim slovenskim vojakom.

»Notranji sovražniki so Radić in »pope« dr.
 Korošec — tako se glasi vojaški pouk.
 Tako govore oficirji, ki jih plačujemo pre-
 težno mi, Hrvatje in Slovenci! Ali je to
 demokratska lumparija ali ni?!

Božanstven pa je bil prizor, ko je po-
 slanec Brodar omenil zadnjo mobilizaci-
 jo, ki je, kakor znano, izpadla precej ne-
 srečno, ali kakor je rekel posl. Brodar,
 »sramotno in žalostno«. Takrat se je vzdig-
 nil demokrat Šečerov in rekel: »Za vas,
 ki niste prišli!« Posl. Brodar je mirno od-
 govoril, da je bolje o tem molčati. Nimamo
 pa razloga mi, da ne bi odgovorili temu
 gospodu: Povejte nam vi, demokratski
 gospod, koliko procentov vojnih obvezni-

kov se je odzvalo svoji dolžnosti v Srbiji?
 Ali jih je bilo nad 10 procentov? In ali
 niso ustavili mobilizacije zaradi nekih ve-
 likih nepravilnosti, ki jih g. Šečerov goto-
 vo dobro pozna, ki jih pa niso zagrešili
 niti slovenski fantje niti slovenski gene-
 rali, ampak... hm, kaj pravite, g. demo-
 krat Šečerov?

Jako žalostno vlogo pa so igrali med
 govorom posl. Brodarja slovenski demo-
 kratje in samostojneži. O enih in drugih
 bodo rekli in morajo reči srbski ljudje:
 To so petolizniki — da ne rečemo kaj hu-
 šega. Sramota je za nas, da imamo ljudi
 med seboj, ki ne vedo, kaj pomeni be-
 seda: mož.

Seja narodne skupščine.

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Današnja seja
 narodne skupščine se je začela ob petih
 popoldne. Po čitanju zapisnika zadnje seje,
 nadalje prošnji in pritožbi je prešla zbor-
 nica na dnevni red: generalno debato o
 poslovniku. — Posl. Uroš Stajić je izjavil,
 da je bil v odboru kot član in da ne more
 dovolj obsojati nedelavnosti odbora za po-
 slovnik. Prepričan je, da bi bil poslovnik
 mnogo bolj liberalen, ako se vlada ne bi
 vmešavala v poslovanje odbora. To njeno
 vmešavanje ni parlamentarno in je tudi
 protustavno. Člen 76. ustave predpisuje v
 2. odstavku, da si narodna skupščina do-
 ločuje sama poslovnik. Govornik je raz-
 pravljaj nato o poedinih členih novega po-
 slovnika. Kar se tiče predlagane ustano-
 vitve parlamentarnega odbora za zunanje
 stvari, pravi, da bi bil tak odbor zelo po-
 treben, ker mora parlament vedeti, kako
 se pri nas vodi zunanja politika. Tak odbor
 bi bil dobra šola za naše državnike, ker bi
 se na ta način spoznavali s svetovno poli-
 tiko. Misli, da bi s tem odborom naša zu-
 nanja politika mnogo pridobila. Dandanes
 se informacije o zunanjem položaju črpajo
 edinole iz časopisov, in še te informacije so
 lahko netočne in tendenciozne, kar se le
 prečesto dogaja. Govornik se je zavzemal
 tudi za odbor za vojaške zadeve, ker misli,
 da bi imela tudi vojska mnogo koristi od
 takega odbora. Tak odbor nikakor ne bi
 zmanjšal ugleda naše vojske. Posl. Stajić
 se je potem bavil s prisostvovanjem novi-
 narjev pri sejah poedinih odborov in je
 ugotovil, da imajo novinarji pristop samo v
 zakonodajni odbor, v druge pa ne. Govor-
 nik misli, da se v odborih rešuje najmanj
 90 odstotkov vseh parlamentarnih zadev.
 Ako se pri sejah odborov izključuje jav-
 nost, potem se ne more vedeti, kaj parla-
 ment dela, zlasti takrat, kadar narodna

skupščina nima sej. Zemljoradniški klub
 bo v načelu glasoval za novi poslovnik,
 toda le tedaj, ako se sprejme oddvojeno
 mišljenje njegovega kluba.

Nato je govoril radikalec Vujičić.
 Za njim je nastopil posl. Protić, ki
 je naglašal, da je predloženi poslovnik po-
 manjkljiv in da ni podoben modernim po-
 slovnikom naprednih parlamentov. Naglaš-
 šal je, da so nazadnjaški paragrafi, ki go-
 vore o verifikaciji poslancev, ker more
 vlada pristransko reševati vprašanje veri-
 fikacije. Dalje je naglašal, da med parla-
 mentarnimi odbori ni odbora za zunanje
 stvari in vojaške zadeve, ki ju imajo tudi
 v drugih državah, kakor n. pr. v Angliji.
 Izjavil je, da se mora vsak zakonski pred-
 log tudi zato, ker nimamo dveh spojnih
 točk, razpravljati skrupulozno in ne tako
 površno, kakor predvideva predloženi
 poslovnik, po katerem bi bili zakonski
 predlogi samo površne enostavne resolu-
 cije. Končno je naglašal, da moderni par-
 lamenti ne poznajo nazadnjaških omejitev,
 kakor jih določa poslovnik. Vladni koali-
 ciji je očital, da bo s temi omejitvami pro-
 slavila svoje nazadnjaštvo. Govornik je
 kritikoval tudi določbo glede izključitve
 poslancev, ako ne varujejo tajnosti. Veli,
 da je bil poslovnik izdelan s tendenco, da
 so bile doslej predolge debate. Misli, da to
 ne odgovarja resnici. Potem je kritikoval
 še nekatere druge važnejše člene poslov-
 nika.

Za njim je govoril poslanec Anton
 Brandner (narodni socialist), ki je
 kritikoval poedine člene poslovnika in se
 strinjal z izvajanjem dosedanjih opozicional-
 nih govornikov o tem predmetu.

Seja se je zaključila ob 7.50 zvečer.
 Prihodnja seja bo jutri ob štirih popoldne.

Razprava o moratoriju.

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Včeraj se je v
 finančnem odboru nadaljevala debata o
 moratoriju. Večina je uvidela, da je že sa-
 mo ime zakonskega načrta »Odgoditev
 plačil v inozemstvu« odlozna in ga je iz-
 premenila v »Regulacijo plačil v inozem-
 stvu«. Posl. Vlado Pušenjak je v imenu
 Jugoslovanskega kluba protestiral proti
 temu, da je določen predolg rok dveh let
 za odgoditev plačil in je naglašal potrebo,
 da naznačijo trgovci ki zahtevajo ugod-
 nost odgoditve plačil, pri pristojni trgovski
 zbornici ne samo vrednost, temveč tudi
 vrsto blaga radi omogočenja nadzorstva,
 ali so uvozili nepotrebno in luksuzno bla-
 go. Ta predlog je bil sprejet. Značilno je,
 da sta za ta zakonski predlog, o katerem
 pravi finančni minister, da bo popravil
 našo valuto, govorila samo dva govornika,
 medtem ko se o mnogih demokrati in
 radikalcih ve, da so glasovali zanj samo
 z ozirom na vlado. Finančni odbor je spre-
 jel zakonski načrt z bistvenimi izpremem-
 bami, ki so se izvršile na predloge dr. Du-
 ubiča. Tako je bila sprejeta nova redakcija

člena 13, po kateri Upravi fondov ni treba
 predumiti razliko v denarnem kurzm, tem-
 več samo pozove v določenem roku dolž-
 nike k plačanju razlike, ker se drugače
 izplačilo ne izvrši. Sklenjeno je, da bo te
 posle opravljala hipotekarna banka in ne
 Uprava fondov, ki je državna ustanova.
 Pri razpravi o čl. 1 je predlagal posl. dr.
 Dulibić, naj se vstavi odstavek, po ka-
 terem se upošteva samo dolgovi, ki so
 nastali po 1. oktobru 1921. Pri utemelje-
 vanju je naglašal, da bi bilo nepravilno in
 nemoralno, ako bi moratorij veljal tudi za
 trgovce, ki so nabavljali in nabavljajo
 blago še zdaj. Medtem je dinar tako pa-
 del, da morejo trgovci spoznati vse tež-
 koče in škodljive posledice, zahteva za-
 konski predlog, naj velja tudi za trgovce,
 ki bodo dobavljali blago še do 15 dni pred
 proglasitvijo tega zakona. Pri čl. 3. je pred-
 lagal posl. dr. Dulibić, da morajo tr-
 govci deponirati vse imetje za izplačilo
 prvega obroka. Oba predloga sta bila od-
 klonjena.

ZA POVRATEK VOJAŠKIH BEGUNCEV V DOMOVINO.

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Posl. Žebot
 in tovariši so izročili nedavno vojnomu mi-
 nistru spomenico, v kateri interpelirajo
 ministra, naj dovoli, da se morejo vrniti
 domov v Slovenijo in Hrvatsko vojaki, ki
 so preteklo leto pobegnili preko meje.
 Vojni minister je odgovoril, da bo v naj-

krajšem času izdal naredbo, s katero se bo
 omogočil povratek beguncev brez kazni.

STRAJK ZAGREBSKE BORZE.

Zagreb, 28. febr. Borza danes ni trgo-
 vala z valutami in devizami, ker so jo nje-
 ni člani sabotirali v znak protesta proti
 naredbi finančnega ministra o prometu z
 devizami in valutami. Nekaj sklepov je
 bilo zunaj borze.

Upravna razdelitev države.

RAZDELE SE SAMO PREČANSKI KRAJL

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Zakonodajni
 odbor za razdelitev države na oblasti se je
 omejil samo na razdelitev prečanskih
 krajev. V tem so se demokrati in radikal-
 ci hitro sporazumeli. Najbolj žalosten po-
 jav je, da podpirajo srbske demokrate in
 radikalce pri razdelitvi Slovenije in Hrvat-
 ske slovenski in hrvatski demokrati, slo-
 venski samostojneži, kakor tudi socialni
 demokrati. Na današnji seji zakonodajnega
 odbora, na kateri se je govorilo o razde-
 litvi Slovenije, je edino posl. dr. Hohnjec
 najodločnejše nastopil proti razdelitvi Slo-
 venije. Slovenski demokratje, samostojni
 in socialni demokrati so bili popolnoma
 sporazumni z razdelitvijo Slovenije na dve
 oblasti. Isto sliko nudi tudi razprava o
 razdelitvi Hrvatske na oblasti. Demokrati
 in radikalci ne čutijo težkoč, ki jih deli
 razdelitev Hrvatske. Drugače je s kralje-
 vino Srbijo. V tem pogledu je zastalo delo
 pododborna za upravno razdelitev države.

Muslimani se kujajo.

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Danes bi imela
 priseči nova muslimanska ministra, ki so
 ju tudi na dvoru pričakovali. Ministra pa
 se nista zglasila. Kakor doznava naš do-
 pisnik, obstoji tajni nalog vodstva stranke
 v Sarajevu, naj se to vprašanje zavleče.

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Med vlado in
 muslimanskim klubom je prišlo zopet do
 spora. Nesoglasje je nastalo zaradi ko-
 mentarja, ki ga je priobčil zagrebški list
 »Hrvat« o znanem rezervatnem aktu voj-
 nega ministra, s katerim se ostavka mu-
 slimanskih ministrov spravlja v zvezo z
 instrukcijami, ki so jih dobili na nekem
 muslimanskem kongresu v Skadru. Poslanec
 Korkut je dvakrat posetil predsednika
 narodne skupščine dr. Ribarja in ga je
 prosil, naj zahteva od vojnega ministra
 generala Vasića še danes odgovor na in-
 terpelacijo muslimanskega kluba o tej
 stvari. Ob polenui sta bila Korkut in še en
 muslimanski poslanec delj časa pri mini-
 strskem predsedniku Pašiću. Po tej kon-
 ferenci je muslimanski klub nekaj časa
 prisostvoval začetku današnje seje narod-
 ne skupščine, da čuje odgovor vojnega
 ministra Vasića. Ker pa ta ni prišel k seji,
 so muslimanski poslanci nato zapustili
 dvorano in šli v svoj klub. Tam jih je po-
 setil zbornični tajnik dr. Janjić in povabil
 muslimanska ministra, naj prideta k mi-
 nistrskemu predsedniku Pašiću na kon-
 ferenco. Namesto tega pa je muslimanski
 klub poslal Pašiću pismo, v katerem iz-
 javlja, da se ne razgovarja z vlado dalje,
 dokler vojni minister ne da zadovoljivega
 pojasnila, zakaj danes ni odgovoril na in-
 terpelacijo, in dokler se ne zamenja načel-
 nik v vojnem ministrstvu, ki je izdal ome-
 njeni akt. V tem vprašanju so tudi naj-
 zmernejši muslimanski poslanci nepopust-
 ljivi.

ANGLEŠKO POSOJILO ČESKO-SLOVAŠKI.

Praga, 28. febr. (Izv.) Ministrski pred-
 sednik dr. Beneš je v parlamentarnem od-
 boru »petka« sporočil, da zahteva Angle-
 ška kot poročstvo za posojilo zastavo to-
 bačnega monopola. Posojilo še ni zaklju-
 čeno, vendar pa ni nobenega dvoma, da se
 bo to v najkrajšem času zgodilo.

ŽELEZNIŠKI SPORAZUM MED ČESKO, POLJSKO IN ESTONSKO.

Riga, 28. febr. (Izv.) Med Estonsko,
 Poljsko in Českoslovaško se je sklenil že-
 lezniški sporazum. Vlaki bodo vozili na
 progi Reval—Riga—Varšava—Praga—bal-
 kanske države. Temu sporazumu pripisu-
 jejo veliko gvspodarsko-politično važnost.

CHURCHILL O ANGLEŠKO-IRSKEM SPORAZUMU.

London, 28. febr. (Izv.) Angleški mi-
 nister Churchill je izjavil v spodnji zbor-
 nici: Konferenca z Griffithom in poobla-
 ščenimi zastopnikičasne vlade na Ir-
 skem je dovedla do zadovoljivega in na-
 depolnega uspeha. Irski ministri so se
 vseskozi držali angleško-irskega dogovora
 in so odločeni izvesti zakonite pogoje. Na
 konventu sinfajnovcev so bili stavljani

njni predlogi, po katerih naj se nova irska ustava hkrati z angleško-irsko pogodbo predloži irskemu ljudstvu, preden se pride do splošnih volitev. Začasna vlada je tej želji ugodila. Z druge strani so pa republikanci obljubili, volitve olajšati in ne ovirati ukrepovčasne vlade. Radi tega dogovora se volitve na irskem zavlečejo za šest ali sedem tednov in se bodo, kakor je sklepati, vršile začetkom meseca junija. Churchill je zaključil svoj govor z opazko: »Vzpričo teh dejstev ni razloga, da bi se politika angleške vlade izpremenila. Zato se umik britanskih čet nadaljuje in se pri prvi priložnosti obnovi debata o zakonskem načrtu glede angleško-irske pogodbe.«

Rim, 28. febr. (Izv.) Angleška vlada je sklenila, da takoj odpokliče vse angleške čete z Irskega.

POVISANE TELEFONSKE PRISTOJBINE V AVSTRIJI.

Dunaj, 28. febr. (Izv.) Avstrijsko telefonsko in brzojavno ravnateljstvo je z veljavnostjo od 1. marca dalje zvišalo telefonske pristojbine. V prometu z Jugoslavijo bo stal do Maribora, Ptuj in Zidanega mosta en razgovor 5 francoskih frankov, do Ljubljane, Zagreba in Slavonskega Broda pa 6 francoskih frankov (= 3600 avstr. kron).

PREPOVED KAJENJA V KOLODVORSKIH ČAKALNICAH.

Praga, 28. febr. (Izv.) Železniško ministrstvo je izdalo naredbo, ki prepoveduje kajenje po vseh kolodvorskih čakalnicah.

NEMIRI V SEBASTOPOLU.

Varšava, 28. febr. (Izv.) Poljski listi poročajo, da so v Sebastopolu izbruhnili nemiri. Sovjetska vlada je vsled tega proglasila izjemno stanje.

GENOVSKA KONFERENCA.

Rim, 28. febr. (Izv.) Kakor izjavlja »Tribuna«, je zelo verjetno, da se bo Italija strinjala z določitvijo novega roka za mednarodno gospodarsko konferenco v Londonu.

ZA OBNOVO EVROPE.

London, 28. febr. (Izv.) Odbor za organiziranje mednarodnega osrednjega sindikata in narodnih sindikatov, katerih ustanovitev je predlagal Lloyd George v Cannesu, priobčuje poročilo, v katerem slove, da je glavna naloga sindikata, podpirati finančna podjetja v svrhu obnove Evrope. Skupna glavnica narodnih sindikatov bo znašala dvajset milijonov funtov šterlingov, glavica osrednjega sindikata, ki jo pripravijo narodni sindikati, pa dva milijona funtov šterlingov. Velika Britanija, Francija, Nemčija, Italija in Belgija morajo zbrati zgoraj omenjenih dvajset milijonov funtov šterlingov. Šest drugih držav je povabljenih k sodelovanju. Od njih podpisana glavnica bo služila v to, da se vsota, ki jo je podpisalo petero velesil, razmeroma zniža.

Univ. prof. dr. Rado Kušej.

Cerkveno imetje in socialna ideja.

(Problem gnotne osvoboditve cerkve od države.)

(Dalje.)

Ni vse, kar odgovarja morali in pravičnosti, tudi že zakonito. Dasi bi škof, ako obdači bogate nadarbenike, da pomaga ubogim cerkvenim uslužbencem in penzionistom, postopal popolnoma v duhu cerkve, bi se mu vendar lahko očitalo, da je to storil proti predpisom cerkvenega prava, ker ga pooblašča jo can. 1504 in 1505 C. j. c. samo v to, da pobira redno takozvani »cathedraticum« in »tributum pro seminarior« in mu je dovoljeno v druge svrhe predpisati izredno in zmerno davščino (extraordinarium et moderatum exactionem) samo v slučajih posebne nujnosti, ki bi se pokazala v škofiji (speciali diocesis necessitate impellente). Prispevki, ki naj tvorijo trajni vir dohodkov cerkvi, pa so šteti seveda med redne datjave, ki bi jih škof po kanonskem pravu v okviru svoje uradne kompetence ne bil upravičen nalagati.

Navzlic temu je nameravana davščina pravno izvedljiva.

Po can. 1496 svojega zakonika si vindicira cerkev pravico, terjati od vernikov, kar potrebuje za vzdrževanje bogoslužja in duhovništva. Ta pravica gotovo ne gre samo cerkvi kot celoti ampak tudi njenim delom seobno kolikor so le-tim priznana svojstva korporacij, ki upravljajo avtonomno svoje notranje verske posle in svojo imovino. Avtonomija, pa naj bo še tako ozko odmerjena, se more že po svojem bistvu nanašati zgolj na korporacije kot pravne osebnosti. Na podlagi XII. člena naše ustave ima oni del katoliške cerkve, ki je organiziran v naših državnih mejah, nujno vse privilegije javnopravnih korporacij, med katere spada svobodna samouprava nauka in omejena imovinska avtonomija. V okviru priznane li avtono-

mije sme in mora katoliška cerkev kot samoupravno telo skrbeti tudi za potrebna sredstva ter je v tem pogledu od države neodvisna, dokler ne krži njeno interesne sfere. Ako pa se od izobilja gotovih cerkvenih uslužbencev odkaze nekaj tistim, ki od svojih rednih prejemkov ne morejo živeti, je interes države po takih ukrepih avtonomne cerkvene oblasti popolnoma neprizadet.

Da bodo pa ti ukrepi s pravnimi predpisi v skladu, je potrebno, da se izdajo naročila vseh predstavnikov katoliške cerkve v naši državi. Poklicani reprezentant katoliške cerkve v naši kraljevini je brez dvoma naš domači episkopat. Ako tedaj jugoslovenski katoliški škofje v medsebojnem sporazumu sklenejo, da je treba za zboljšanje gnotnih razmer katoliškega duhovništva praktično izvesti na verski anketi v Belgradu načeloma sklenjene prispevke bogatih nadarbenikov, so jim ne bo smelo niti s stališča cerkvenega, niti državnega prava očitati, da so postopali nezakonito. Obratno. Ako bodo smatrali to za umestno ali potrebno, bo država morala temu njihovu koraku izrecno pritrđiti in tako zasigurati cerkvi prisilno izvršljivost odmerjenih prispevkov. Vlada bo z zadoščanjem pozdravila vsak resen poskus, da si cerkev sama s svojimi sredstvi pomaga in da v svojem lastnem delokrogu udeleži socialno pravičnost. Uverjen pa sem, da pritrđila države in prisilne eksekucije niti treba ne bo, kajti nadarbeniki bi le sami sebi škodovali, ako bi, neupoštevajoč pravni položaj, hoteli ignorirati ali preprediti modre naredbe svojih predstojnikov.

Katoliška cerkev v Belgradu.

V nedeljo, dne 19. t. m. se je vršil v Belgradu občini zbor »Društva za zgradbo katoliške cerkve v Belgradu«, ki je pokazal prav lepo in uspešno delovanje in je zato upati, da pridemo tu kmalu do svoje katoliške katedrale. Občnega zbora se je udeležilo od ca 300 članov nad 70. Predsednik ravnatelj Matavšek je v daljšem govoru razložil namen društva in njegovo delovanje v preteklem letu, iz katerega posnemamo, da je v Belgradu približno 10 tisoč katoličanov, ki so si osnovali pred dobrim letom zgoraj navedeno društvo. To je takoj začelo z intenzivnim delovanjem, zlasti z nabiranjem potrebnega kapitala, ki se zbira iz članarine po 20 K mesečno in z darili. Ta so bila v preteklem letu prav znatna. Omeniti je zlasti darilo pokojnega papeža Benedikta v znesku 100.000 lir, potem darilo kralja Aleksandra v znesku 20.000 K in velike prispevke djakovskega biskupa Akšamovića, belgijskega kardinala Mercierja, naših ameriških rojakov itd. Skupna imovina društva znaša že do sedaj okrog 1.300.000 K, objavljen je pa tudi še večja podpora od vlade, belgrajske občine in od drugih strani, tako, da je upati, kakor je povdarjal g. župnik Wagner, da se začne v 2—3 letih z zgradbo. Posebno je pohvaliti požrtvovalnost malih ljudi, zlasti delavcev, služkinj itd., ki podpirajo društvo preko svojih moči. Navdušeni zborovalci so izrekli društvenim funkcionarjem toplo zahvalo za njihovo uspešno in požrtvovalno delovanje. (Dalje.)

Fran Lavtižar:

Škofijsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani.

Posnetek iz letnega poročila za leto 1921.

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1918 in je prevzelo posle bivšega Vincencijevega patronata.

Namen društva je vsestranska skrb za sirote in zanemarjeno mladino. V dosego tega namena ustanavlja in vzdržuje lastne sirotišnice in zavode, sprejema sirote in zanemarjeno mladino v svoje sirotišnice in zavode, jo oddaja v vzgojo krščanskim družinam in dobrodelnim zavodom, jo nadzoruje ter ji daje pravno varstvo.

Potrebna denarna sredstva si društvo pridobiva z doneski svojih članov, z nabiranjem darov, z volili, zbirkami, podporami itd.

V letu 1912 je obračalo društvo glavno skrb lasnemu deškemu sirotišču sv. Jožefa v št. Vidu nad Ljubljano. Poleg tega po je oddalo več sirot v vzgojo krščanskim družinam, mnoge pa, ki jih ni moglo spraviti pod lastno streho, je oddalo v druge dobrodelne zavode. Podpiralo je, v kolikor so pripuščala gnotna sredstva, vse dobrodelne zavode v Sloveniji, ki se bavijo z varstvom in skrbstvom osirotele, revne, zapuščene in zanemarjene mladine. Posamezne sirote pri svojih ali rednikih je podpiralo z obleko in obutvijo. Da je bilo to obsežno delovanje mogoče, gre predvsem zahvala Kranjski Slovenski Katoliški Jednoti v Jolietu, ki je v ta namen poslala meseca januarja 1921 velikodušno podporo v znesku 200.000 K.

Društvo je imelo leta 1921 stroškov 642.000 K 64 v. Od te vsote je razdelilo raznim karitativnim društvom, zavodom in

v podporo posameznih sirot znesek 149 tisoč 166 K 80 v. Svoto 492.833 K 84 v pa je porabilo za vzdrževanje lasnega deškega sirotišča sv. Jožefa v št. Vidu nad Ljubljano. Sirotišče, ki je nastanjeno v lastnem poslopju, posluje od 1. oktobra 1918. Zavod vodi in oskrbujejo šolske sestre III. reda sv. Frančiška. Po stanju 1. decembra 1921 je bilo v sirotišču 64 gojencev (50 zakonskih, 14 nezakonskih). Izmed teh je bilo a) vojnih sirot 43, in sicer: popolnih (brez starišev) 21, delnih (brez očeta) 22; b) drugih sirot 15, in sicer: popolnih (brez starišev) 4, delnih (brez očeta) 3 in delnih (brez matere) 8.

Po starosti so bili: 4 letni 3, 5 letni 1, 6 letni 3, 7 letni 10, 8 letni 16, 9 letni 8, 10 letni 9, 11 letni 5, 12 letni 4, 13 letni 5. Po rojstvu: iz bivše Kranjske 41, iz Štajerske 7, iz zasedenega ozemlja 16.

Tekom triletnega obstoja je bilo v sirotišču 132 otrok. Izmed teh jih je zapustilo zavod 68 in sicer: 25 se jih je oddalo v nadaljno oskrbo poštenim družinam, 20 roditeljem oziroma svo cem, 11 begunčkov se je vrnilo na svoje domove, 2 je sprejel zavod sv. Stanislava v št. Vidu, 2 Marijanišče v Ljubljani, 3 so umrli.

Po stanju dne 1. decembra 1921 1921 je društvo oskrbovalo brezplačno na svoj račun 11 sirot. Za 33 sirot je k vzdrževalnim stroškom prispeval odsek za zaščito dece in mladine, za 8 sirot odsek za javno pomoč, za 4 sirote Slovensko društvo zaklada za vojne vdove in sirote za 3 otrok pa njihovi starši ozir. svojci. Ostale vzdrževalne in oskrbne stroške je nosilo društvo samo ter jih krilo iz prispevkov ustanovnih, rednih in podpornih članov, raznih podpor in milodarov.

Ustanovni člani so prispevali 20.391 K 30 v, redni 2931 K, podporni 3630 K. Podpore blagih dobrotnikov in mladino ljubov so znašale 30.162 K 66 v.

Glasom bilance z dne 31. decembra leta 1921, odobrene na društvenem občnem zboru dne 12. januarja 1922, so društveni dolgovi znašali 158.034 K. Skupna potrebnost za leto 1922 pa se je voščed neznosni draginji proračunala na 758.034 K.

Na društvenem občnem zboru se je izrekla vsem oblastem in uradam, društvom, zavodom, ustanovnim, rednim in podpornim članom, dobrotnikom društva in sirotišča, zlasti pa velikodušnim ameriškim sorojakom v društvem kakor tudi v imenu sirotne dece naskreneja zahvala in ti-sočeri: Bog povrni!

Ker je društvo pri tem eminentno socialnem in mladinsko-skrbstenem delu navezano zgolj na podpore in milodare, prosi vse doseđanje podpiratelje in dobrotnike, da ga ne pozabijo tudi v bodoče ter mu pridobivajo še novih prijateljev in dobrotnikov. Podpore, milodare, denarne zbirke, obleke, obutev, živila, vse in vsak najmanjši dar bo hvaležno sprejelo škofijsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani (Mestni trg 8/1) ali pa vodstvo sirotišča sv. Jožefa v št. Vidu nad Ljubljano.

Kdor hitro dá dvakrat dá in kdor mnogo ima — naj mnogo dá in Tisti, ki je klical: Pustite male k meni...«, naj po priprošnji naših sirot bogato blagoslovi darove in darovalce!

Politične novice.

+ Demokratiški poslanec o razdelitvi Slovenije. V zagrebški »Slobodni Tribuni« kritizira demokratiški poslanec Milan Rojc vladni načrt zakona o administrativni razdelitvi države, posebno ono fatalno število 800.000 prebivalcev in pravi glede Slovenije: »Slovenija, ki je bila dosedaj skupaj, ne sme tako ostati, ker ima več kot 800 tisoč prebivalcev in zato jo hočejo razdeliti na dve oblasti. Na ljubljansko (Kranjci) in mariborsko (Štajerci). To je zgrešeno v narodnem in političnem pogledu, ker se bo vzdrževala razlika med Kranjci in Štajerci in ker se od srca in mozga slovenskega naroda odvajajo oni kraji, ki so najbolj pomembni, mesto da bi se jim pustilo ujedinjenje v skupni enotni Sloveniji in da se na ta način ne bi prekinil proces izenačevanja in asimilacije tujih elementov.« Konečno apelira na demokratiški klub, da se sedaj, ko je še čas, izjavi za revizijo ustave. On od svoje strani bo v svrhu udeležitve revizije centralistične ustave uravnal vse svoje delovanje in ves svoj trud.

+ O memorandumu Hrvatskega bloka piše M(arjanovič) v »Slobodni Tribuni« pod naslovom: »Most sporazumu?« Dočim belgrajski listi označujejo memorandum bloka kot konfuzen in brez pravca, je članekar mnenja, da je to poslednji apel na belgrajske vladodržce, da najdejo pravilno pot za sporazum. Do genovske konference je še 40 dni, dovolj časa, da se hrvatsko vprašanje reši s sporazumom. Hrvatski blok pa ne sme ostati zabarikadiran in delati svoj nastop pred zunanjim svetom odvisnim samo od zadržana belgrajskih krogov. Aktivno politiko mora razviti predvsem v državi sami in mora apelirati na vse stranke in faktorje, da zavzamejo svoje stališče. Psihološki in politični moment za rešitev hrvatskega problema je tu, treba je samo dobre volje.

+ Stališče H. P. S. napram hrvatskemu bloku. Ob priliki bivanja poslancev H. P. S. dr. Šimraka in Bariča v Bosni ter

Dalmaciji objavlja splitski »Jadran« daljš članek dr. Bohačevskega, ki se more smatrati za izraz oficijelnega stališča, katerega zavzema H. P. S. napram hrvatskemu bloku, oziroma Radiću. Pisec izvaja bistveno sledeče misli: Hrvatsko vprašanje obstoja. To vprašanje je vprašanje ravno pravnosti treh plemen v eni državi, koji edinstvenost mora biti plod ne nasilni centralizacije, marveč razumno in v sporazumu ter ljubezni izvedene zakonodajni avtonomije. Večji del radikalne in demokratske stranke pa se je pod krinko jugoslovanstva oprijel nasilnega centralizma v svrhu ustvarjenja Velike Srbije v smislu londonskega pakta. Ti ljudje so dobro ve deli, da bo to na hrvatski strani rodilo državnopravno gibanje v smislu samostojne hrvatske države, katera bi stala do Velike Srbije v nekem federativnem razmerju. Ta država pa bo nujno majhna, ke taka »neutralna hrvatska republika« nika kor ne more računati na to, da si priklop mešane kraje. Potem ko je velesrbski struja sama izzvala gibanje za malo hrvatsko republiko, kriči zdaj: amputacija! To je popolnoma proračunani politični sistem Seveda imamo med Srbi tudi bolj treze elemente, kakor n. pr. zemljoradniški stranko, toda ta se je žal svoičas v parlamentu tudi postavila na centralistični stališče, vsed česar je za enkrat sporazumno delovanje med hrvatskim in srbskim kmetom onemogočeno. Dr. Bohačevski se peča nato z Radićevim ustavom hrvatske seljačke republike, kjer se v 2. delu kot hrvatski teritorij označuje 8 županij v banovini, otok Krk ter Kastavščina, plebiscit pa se dovoljuje samo o b m e i n i m sodnim okrajem Dalmacije, Slovenije in Bosne ali kakšni županiji bivše južne Ogrske, ako v to privolijo satori dotičnih teritorijev. Članar omenja na to izjave podpredsednika seljačke stranke Predavca v Mostaru, iz katerih sledi, da bi bili v slučaju ustvarjenja nevtalne hrvatske republike izglubljeni za Hrvatsko tako Bosna kakor Dalmacija, Srem in Lika. Kvečjemu dobi Hrvatska zgornji del Dalmacije, ki bi pomenil zanjo samó gospodarsko breme. Ta mala Hrvatska bi vobče ne bila sposobna za življenje. Treba pa je tudi imeti ozira na zunanje politični položaj. Mala in velika antanta, v kateri igra glede jadranske politike odločilno vlogo Italija, se identifikuje s Pašičevo politiko, in če se ustvari mala Hrvatska, bi bilo to samo v prilog Italije, ker bi to pomenilo povratek k londonskemu dogovoru, ki je Dalmacijo razdelil v srbsko in italijansko interesno sfero. »Hrvatska pučka stranka«, izjavlja dr. Bohačevski, »na tako politiko ne bo nikdar pristala. Politika H. P. S. in politika hrvatskega bloka se ne moreta slčiti. Mi zahtevamo upravno in zakonodavno avtonomijo ne samo za Hrvatsko, nego i za vse ostale pokrajine. Naše prepričanje je, da se bodo okoli te politike končno vendar vsi Hrvati združili.«

+ Vprašanje genovske konference se glasom »Petit Parisien« nahaja v sledečem štadiju: Anglija in Francija sta se popolnoma sporazumeli glede treh točk: da ne s Francijo sklenjene mirovne pogodbe ne pridejo v diskusijo, da se vojno-odškodninsko vprašanje ne bo načelo in da se kompetenca zveze narodov ne bo tangirala. Kakor se vidi, je zlasti prva točka zelo nejasna. — Nadalje sta se Poincaré in Lloyd-George domenila, da udeležba sovjetov na genovski konferenci ne pomeni njihovega priznanja, ampak da ima vsaka velesila v tem oziru svobodne roke, da pri vprašanju dolgov pridejo na dnevni red samo predvojni dolgovi Rusije in da obveznost vseh evropskih držav, da druga druge ne bodo napadale, ne pomeni, da bi se zavezniki odpovedali pravici vojaške intervencije proti Nemčiji, ako bi le-ta ne hotela izpolnjevati svojih reparacijskih dolžnosti. Baje tudi vprašanje omejitve oboroževanja na kopnem v Genovi ne pride na vrsto.

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot kurat v št. Petru na Krasu in kot devetletni župnik v Košani veliko deloval na socialnem in političnem polju in bil vsled svojega blagega značaja splošno priljubljen. Zanimivo je, da je tam, kjer je imel svojo novo mašo tudi umrl. Njegova izguba je tem bolj bridka, ker je v zasedenem ozemlju slovenskih dulovnikov itak malo. Blagi pokojnik, počivaj v miru!

— Iz Košane, Poročali ste že, da je umrl naš župnik č. g. Anton Abram dne 23. t. m. Ker je mnogo njegovih sošolcev, sobratov in znancev, ki so bili gotovo presenečeni ob tej vesti in niso mogli zaradi meje k pogrebu, poročamo tem potom, da je pokojni bil bolan samo par dni. Zbolel je na vratni steklini, kateri se je pridružila še pljučnica. Ves trud dveh zdravnikov, vojaškega in civilnega iz Trsta, je bil zastonj. Pogreb je bil veličasten. Spremilo ga je 15 sobratov. Slovesno črno mašo je pel njegov brat župnik v Črnem vrhu nad Idrijo, žalni govor mu je govoril g. Iv. Baloh, pevcu so mu zapeli pod vodstvom g. Jož. Gabrovška tri lepe žalostinke. Pokojni je kot

Volitve v glavni odbor za obdelovanje barja.

Po razpisu okr. glavarstva ljubljanskega z dne 27. februarja 1922 se vrše 12. marca t. l. od 8. do 11. dopoldne volitve odbornikov glavnega odbora za obdelovanje barja.

Volivno pravico imajo vsi v tozadevnih volivnih imenikih vpisani volivci moškega spola, ki so dotlej, ko so se začeli sestavljati volivni imeniki, dovršili 21. leto in ki bi v danem slučaju imeli pravico voliti po § 1. obč. volivnega reda v občinski odbor. — Zenske so vsled tega od volitve izključene.

Izvoljen sme biti kot odbornik ali namestnik le oni volivni upravičenci, ki je dopolnil 24 let in ki uživa vse državljske pravice ter ni v službi glavnega odbora.

Volitve se vrše po načelih sedaj veljavnega obč. volivnega reda, torej z volivnimi listinami in krogičami, in sicer po naslednjem razporedu:

1. za kraje Vič, Dravice, Glince in Zgoranje Šiška v občinskem uradu na Viču;
2. za Dobrovo, Podsmreko in Sujevo v občinskem uradu na Dobrovi;
3. za Brezovico in Log v seškem telovadnici v Notranjih gorah 22;
4. za Staro Vrhniko, Vrhniko, Blatno Brezovico, Veliko Ligojno, Podlipno in Verd v občinski pisarni na Vrhniki;
5. za Borovnico, Preserje, Kamnik in Labočevo v občinski pisarni v Borovnici;
6. za Tomišelj, Iško Loko in Jezero v Tomišlju št. 8;
7. za Studence in Dobravico v občinski pisarni na Terneku št. 93;
8. za Piljavo gorico, Lanjšče, Orle, Vino in Zelimlje v Piljavi gorici št. 11.

Razen na Brezovici in na Vrhniki, kjer je treba voliti dva odbornika in enega namestnika, volijo povsod po enega odbornika in enega namestnika.

c Sestanek kongregacij se je radi nujnosti zavezoval, ki je bila na dnevnem redu, vršil že večkrat in torej odpade za jutri napovedana seja.

Ljubljanske novice.

Ij Kajlgovodski tečaj Prosvete frančiškanske kuparije. Radi nastalih ovir bo prihodnji poduk v petek mesto v sredo.

Ij Prosveta Krakovo-Trnovo. V petek, dne 3. marca ob pol 8. uri zvečer v običajnem lokalni reden sestanek Prosvete. Na sporedu predavanje g. prof. Mazovca o domoljubju. Ime gospođa predavateljca jamči za aktualnost predavanja. K obilni udeležbi poziva odbor.

Ij Zborovanje blagajničnih zdravnikov. V nedeljo dopoldne se je vršilo v magistratni dvorani ustanovno zborovanje »Zveze blagajničnih zdravnikov bolniške blagajne za Slovenijo.« Predsednikom je bil izvoljen višji blagajnični zdravnik dr. L. Zajec, Ljubljana, podpredsednikom pa dr. E. Bergmann, Zalec. Popoldne je v isti dvorani predaval tajnik zavarovalnice proti nezgodam dr. Joža Bolinjec o predmetu »Nezgodno zavarovanje in zdravnik.«

Ij Vstopnice za naraščajsko in orliško akademijo v Ljudskem domu se že dobijo v prodaji pri Ničmanu. Cene za naraščajsko akademijo so od 1 din do 5 din, za orliško od 2 din do 6 din. Zanimanje za te akademije je veliko.

Ij Mestna aprovizacija ima še nekaj jaje v zalogi. Komad stane 7 kron.

Ij Stavka. V tovarni Slovenske stavbene družbe (preje Keržič) je prišlo 28. februarja stavkati 40 delavcev.

Ij Preganjanje draginje. Okrajni sodnik dr. Stojkovič je obsodil mesarja P., ker ni imel v mesnici označenih cen, in trgovca galanterije Sch., ker ni imel v izložbi označenih cen, vsakega na en dan zopora in 500 Din globe. Okrajni sodnik Premstein je pa obsodil mlekarico F. B. z Dobrove na 14 dni zopora in na 250 Din globe, ker je meseca decembra prodajala mleko liter po 10 kron.

Ij Tatvini. Frančiški Ramoš v Florjanski ulici je bilo ukradeno razno blago v vrednosti 5500 kron; Josipini Kožuh v Pržani pa obleke v vrednosti 22.290 kron.

Ij Nepoštena služkinja. Poleti leta 1921. je služila Antonija Tišler pri gospeji Fini Geiger, kateri je ukradla 33 žepnih robcov. Nato je služila jeseni leta 1921. pri gospeji Heleni Souvan v Volčjem potoku, kateri je ukradla perila v vrednosti 1372 kron. Deželno sodišče je prisodilo Tišlerjevi 2 meseca težko ječe.

Ij Neugnanci. Pet trnovskih fantov veseljakov in športnikov je v neki gostilni rajalo pleasjo pri veselih zvokih glasovira do pol 3. ure zjutraj. V to posebno sobo zaprte gostilne stražnik ni mogel priti, dasi je rajanje povzročalo velik dirindaj. Ko so fantje zapustili gostilno, so na Trnovskem pristanu veselo vriskali, toda njihovo veselje jim je prekinil stražnik, ki je veselo družbo odpeljal v trnovsko stražnico. Fantje so izpustili, ko so zapisali njih imena. Izpuščeni veseljski so pa klub svarilo nadaljevati svojo zabavo in vriskali; dva fanta sta se pa celo vrnila v stražnico, kjer sta se hudovala, zakaj da ni bil še neki njihov tovariš zapisan. V stražnici so zelo oblastno nastopali; kričali, posadali po mizah in eden si je celo brez dovoljenja uradujočega stražnika izposodil tobak. Za to postopanje bodo fantje dali odgovor na prisojnem mestu.

Prosveta.

pr Od danes naprej se v predprodaji v pisarni Glasbene Matice vstopnice za sledeča dva koncerta: Matineja slovenskih samospevoev, katero priredita operni pevci Romanovski in komponist Kogoj v nedeljo ob 11. uri dopoldne, in pa za koncert iz cikla jubilejnih matičnih koncertov, katerega izvaja naša priljubljena operna in koncertna pevka g. Pavla Lovšičeva. Obe prireditvi se vrata v dvorani Filharmonične družbe. Za Kogojev koncert velja le vstopnice, za koncert Lovšičeve pa rumene. Sedeži po 15, 12, 10, 8 in 6 Din. Spored na letakih.

Narodno gledališče.

OPERA.
Sreda, 1. marca: Werther. Abon. C.
Četrtek, 2. marca: Cavalleria rusticana, plesna legendarica. Abon. B.
Petek, 3. marca: Zlatih mešan. Abon. R.
Sobota, 4. marca: Madame Butterfly. Abon. D.
Nedelja, 5. marca: Faust. Izen.
Ponedeljek, 6. marca: Zaprt.
Torek, 7. marca: Zlahini mešan. Abon. C.

Berlin, 28. febr. Dunaj 4.88, Budimpešta 82.41, Milan 1211.25, Praga 897.60, Pariz 2087.90, London 1007.95, Newyork 227.27, Curih 4490.50.
Praga, 28. febr. Dunaj 0.775, Berlin 24.60, Budimpešta 7.85, Pariz 514.50, London 248.50, Newyork 56.123, Curih 1098, n.-a. K. O. 775, italijanske lire 296.
Dunaj, 28. febr. Devize: Zagreb 1948—1952, Belgrad 7700—7810, Berlin 2850.50—2865.50, Budimpešta 928.50—961.50, London 28.200—28.310, Milan 33.790—33.810, Newyork 6398—6402, Pariz 58.480—58.520, Praga 11.397—11.408, Sofija 4295 do 4305, Curih 124.975—125.025. Valute: dolar 6348—6352, bolg. lev 4095—4105, angleški funt 27.990—28.010, franc. franki 58.280—58.320, Ital. lire 33.190—33.210, dinarji 7800—7820, rom. leji 4845—4855, švic. franki 128.475—128.525, češko-slovaške krone 11.997—11.408, madžarske krone 933.50—936.50.

g Najnovejša vladna odredba glede prodaje valut. Službene Novine z dne 22. februarja prinašajo sledečo naredbo finančnega ministra: »Da se onemogočijo zlora-be členov 13 in 12 pravilnika o reguliranju prometa z devizami in valutami ter onemogoči spekulacija z valutami, odre am, da se valute smejo na podlagi šlena 3 pravilnika prodajati samo onim potnikom, ki dokažejo svojo potrebo s potnim listom, na katerem morajo biti visa onih držav, v katere potujejo in kojih valuto želijo kupiti. Vsaki prodajalec mora dotično prodajo valute zabeležiti v potni list z navedbo datuma ter podpisa in pečata prodalčeve tvrdke. Brez vidiranega potnega lista je prepovedano prodajati valuto do iznosa 500 francoskih frankov. Do iznosa 500 fr. frankov se sme prodajati valuta ostalim osebam samo na podlagi posebne legitimacije, izdane od policijske oblasti. V legitimacijo se mora znesek zabeležiti. Carinske oblasti vodijo kontrolo. Isto velja za devize v smislu člena 12 pravilnika, samo da se mora označiti, ali je ček, ali valuta. Dr. Kumanudi.«

g Italija zamenja avstrijske rente v italijanske državne zadolžnice. Dne 1. marca prične italijanska vlada z zamenjavo avstrijskih predvojnih državnih rent v pet odstotne italijanske državne zadolžnice ki bodo obrestovane s 1. januarjem 1922. — Zamenjavo izvršuje provincialni oddelki italijanskega finančnega ministrstva.

g Absolutni kmetijske šole na Grmu. Pogostoma se sliši, da se večina absolutov kmetijskih šol izneverilo svojemu poklicu. Poizvedbe grške šole, ki so se pravkar vršile, so podale sledeč rezultat: V zadnjem desetletju je dovršilo kmetijsko šolo na Grmu 201 učence. O šestnajstih se ni moglo poizvedeti, kakšen poklic da so si izbrali. Glede ostalih 185 se je poizvedelo, da se jih peča s kmetijstvom 175, torej 85%. Od teh je v državni kmetijski službi 10 absolutov (5%), in sicer skoraj polovica izven mej Slovenije, 7 (4%) jih je v privatni kmetijski službi, tudi skoraj polovica izven Slovenije, ostalih 7 se pa še nadalje šola na zavodu. Vseh ostalih 133 absolutov, torej 72%, se peča s kmetijstvom na domačem posestvu in so mnogi znani kot marljiv gospodarji in pospeševalci kmetijskega napredka. Od ostalih 20 absolutov jih je umrlo 19, in sicer razen dveh vsi v vojski, eden so pogreša, eden je zblazen, eden je vojak, eden v državni službi kot okrajni tajnik, eden v privatni službi v Belgradu in štirje so odšli v Ameriko.

g Balkanska banka, dioničarsko društvo u Zagrebu. Dne 25. veljače održana je konstituirajuća glavna skupština gornjeg zavoda, koji je osnovan sa 50.000.000 Din osnovne glavnice, od koje je za sada potpuno uplaćeno 125.000.000 dionica, t. j. 12.500.000 Din, dok se izdaje ostalog dijela glavnice prepustilo upravnom odboru. — U upravni odbor zavoda imenovani su po utemeljiteljima gg. Amon barun Rukavina, veleposjednik i industrijalac u Zagrebu; Josif barun Rajčić, veleposjednik, Vukovar; Dušan Plavišić, bivši član uprave Jugoslavenske banke, d. d. u Zagrebu; Matija Herceg, bivši glavni ravnatelj Jadranske banke, Zagreb; Stanišlav grof Lubienski, bivši glavni ravnatelj i član uprave Slavenske banke, d. d. u Zagrebu; ing. Valerij Riessner, član ti. Peyer i Riessner, Zagreb-Karlovac; Benko Kell, drvotlač, Zagreb; Vinko Zlatarić, industrijalac u Zagrebu; Jovan Sumanović, veleposjednik, Šid; Radak Radaković, pukovnik n. z. i industrijalac, Zagreb; Savko P. Dikanac, advokat, Beograd; Bernardo pl. Pavlinović, industrijalac, Budapest; dok su u nadzorno vijeće birana gg. Ivan Ančel, kr. povjerenik n. r. Zagreb; Ante Gašpić, kneževljanin i trgovac, Zagreb; Iso Bogdanović, advokat, Beograd; dr. Dragan Novosel, kr. javni bilježnik, Garešnica; Rudolf Kunc, ravnatelj i. s., Zagreb; dr. Zdenko Longhino, kr. javni bilježnik, Karlovac. — Društvo će početi poslovanjem netom budu poslovne prostorije na Jelačićevom trgu br. 25 dogotovljene, dok su potrebne prostorije za filijalu zavoda u Beogradu osigurane već u jednoj novogradnji na Obiličevom vencu.

g Tvornica Grafo v Češ. Budjejevicah. Tvornica Grafo, delniška družba, je bila ustanovljena leta 1919. s kapitalom 5.000.000 šel. K. To narodno češko podjetje ima kar naimodnejše opremljene stroje ter izdelava dnevno 500 velikih dvanajstic (tu-catov), t. j. 70.000 svinčnikov. Pri podjetju je zaposlenih 150 ljudi.

g Češka sladkorna industrija je povišala kapital od 12 na 20 milijonov šel. kron z izdajo 40 tisoč novih delnic po 200 šel. kron.
g Laška inosemska trgovina. V dobi od julija do novembra je znašala italijanska uvozna trgovina 47 milijarde, izvozna pa 3087 milijonov, torej je razloček za 1 milijardo 600 milijonov. Od 1. julija do novembra je neprestano rastel uvoz, začelni s 441 milijoni ter je dosegel v novembru 718 milijonov. Tudi glede izvoza je opaziti naraščanje. Državni dohodki v prvih sedmih mesecih minulega leta so prekosili za 1 milijardo 260 milijonov dohodke iste dobe prejšnjega finančnega leta.

g Mednarodne razstave, ki se nameravajo prirediti to leto v Italiji, se bodo pričele prirediti v tem mesecu. Mednarodni razstavnih semenj za knjigo v Firenzi ter šest umetniških in kulturnih razstav, ki so temu semenju prideljene (razstava antičnih knjig, ilustraterjev in dekoraterjev knjig, osobito fotografirana izložba, knjigovozniška izložba in izložba narodne kulture), se bo vršila na vsak način v času od maja do konca julija letos.

g Mažarska trgovska bilanca je po izkazu statističnega ura la pasivna za 20 milijonov o. k. k. Uvoz na Rusko leta 1921. Po poročilih berlinskega »B. Couriera« je bilo iz Angleške uvoženega na Rusko od leta 1914. blaga v vrednosti 4.778.000 angleških funtov. In Nemške so pa uvozili od oktobra do decembra 1921. leta 59.000 ton raznega blaga.

šele 1. majnika! Te je tital In že bodo res izplačali, ali si morda na boljsem? Le poglej in primerjaj malo cene koncem meseca decembra 1921 in danes. Kruh je veljal tedaj 1 kg 14 kron, danek 24 kron, moka takrat 20 kron, danes 27 kron, sladkor tedaj 52 kron, danes 66 kron, meso decembra 1921 32 kron, danes 46 kron, čebula 16 kron, danes 32 kron, vse po 1 kilogram! Ali vidiš, kje smo danes in kako bo šele aprila za velikonočne praznike in majnika, ko boš potreboval pomladne obleke? Torej, tiste pare aprila in majnika bodo komaj za sprosti, nikar pa da bi mogel odplačati nekaj dolga! Zakaj pa se ta zaostanek ne plača sedaj takoj s 1. marcem? Če se dobi kritje meseca aprila, bi se pač lahko tudi marca! In kaj bo pa z dokladami za mesec april in maj? O teh se nič ne omenja v predlogu fin. ministra. To se pravi z drugimi besedami: »Draginjske doklade za mesec april, maj in junij ali pa še dalje, boš dobil enkrat pozneje seveda v obrokih.«

Če bo šlo tako naprej, ne pridemo nikdar na čisto, zato je dolžnost merodajnih činiteljev, pokrajinske uprave in državnih poslancev, da zahtevajo izplačilo draginjskih doklad za mesec januar, februar in marec takoj dne 1. marca, nadaljne doklade pa naj se redno plačujejo mesečno! Ampak nastopiti je treba odločno in resno.

Uradnik.

— Podružnica S. P. D. za kranskoškorski okraj vabi na svoj 14. redni občni zbor, ki se vrši dne 5. marca t. l. ob 1/10 uri dopoldne v hotelu Triglav na Jesenicah.

— Kje so krivci? Bivši uslužbenci južne železnice, kateri dobivajo milostno pokojnino, bi morali še od meseca maja lanskega leta prejemati draginjske doklade, a še do danes niso prejeli niti vrnja. Kakih 200 družin je radi brezbrzičnosti nekaterih oblasti izročenih največji bedi, lahko se reče, da se jih pušča počasi gladu umirati. Ali je mogoče, da bodo take družine svoje otroke vzgojile v patriotičnem duhu? Prazen, izstradan želedec gotovo ne more poznati patriotizma. Koiko potov, pisanja, resolucij in prošenj se je tozadevno že storilo, a vse zaman, nihče se ne zmeni za ubogo paro. Nihče se ne zmeni za ministrsko naredbo, s katero je tem revežem bila priznana draginjska doklada, niti ministrstvo samo ne. Južna železnica se izgovarja, da je vsak trenutek pripravljena izplačati te doklade, a čaka na navodila nadzorstvene komisije iz Zagreba. Nadzorstvena komisija zopet trdi, da je to stvar edino le južne železnice. Ministrstvo pa enostavno odgovarja, da je zadeva že rešena! — Kje so torej krivci, kateri lo zadržujejo? — Stvar vlade je, da krivca poišče in ga po zaslugi kaznuje, ker z gladom trpinči nad 200 družin in jih tira v grozno smrt. Tak človek gotovo zasluži, da bi ga pustili vsaj par mesecev stradati z 20—40 kronami na mesec. Občinstvo naj se nikar ne zgraža, ako vidi 6- do 12-letne otroke po ljubljanskih ulicah beračiti, kajti vsako živo bitje si skuša ohraniti življenje, kolikor časa je mogoče. Socialno skrbstvo naj se potruži pregledati življenje teh družin in se bo prepričalo, da ni glad samo v razdrapani Rusiji, ampak tudi v na življu bogati Jugoslaviji.

— Omejitve selske dostave pri pošti Planina pri Rakeku. S 15. dnem meseca februarja t. l. se je pri poštnem uradu Planina pri Rakeku ustavilo dostavljanje v kraj Grčarevec; šestkratna dostava v Jakovici pa se je skrhila na trikratno na teden. V krajih Laze in Liplje se bo dostavljalo kakor doslej vsak dan razen nedelje.

— Razširjenje selske dostave pri poštnem uradu Lakovica. Od 1. marca t. l. bo dostavljali selski listonša pošte Lakovica v krajih: Vrba, Imovica, Videm, Spodnje Koseze, Preserje, Gradišče, Prapreče, Račolče in Vrhovje vsak dan razen nedelje. V krajih Selo, St. Vid in Prevoje, v katerih je že dosihmal dostavljali vsak dan razen nedelje, ostane dostavljanje neizpremenjeno.

Štalarske novice.

Š Tat monštranec v mariborski stolnici prijet. Včeraj popoldne je mariborska policija izsledila v hotelu »Stadt Wien« tatu monštranca v mariborski stolnici. Tat je šofer Karel Vavpotič, doma pri Ljutomeru. Najprej se je zagovarjal, da je vrgel monštranca pri Ptuj v Dravo. Ko pa so odprli njegov kovček, so našli v njem monštranca, deloma že polomljeno. Prodaj je kamne, o katerih je mislil, da so pravi, nadalje luno in srebrno podobo sv. Janeza. Glede hostije je izpovedal najprej, da jo je skrtil pod tapeto v cerkvi, pozneje pa je priznal, da jo je sam zaužil. Priznal je tudi, da je prišel v cerkev, opremljen z raznim orodjem, nakar se je skrtil v spovednico ter pozneje vlomil v tabernakelj, ki je bila cerkev zaklenjena. Vavpotič ima že več tatvin na vesti.

Š Antituberkulozna liga v Mariboru je pričela svojo akcijo za celo Slovenijo. Te dni se razpošljejo na vse politične oblasti v Sloveniji že potrjena pravila in priporočila na ustanovitev podružnic po celi Sloveniji. Pokrajinska vlada je obljubila tej akciji svojo podporo. Centrala v Mariboru je dala našiniti več tisočev brošuric pouka o jetiki, sveti vojski itd. Brošurice se razpošljejo na vse občine, šole, urade. Centrala si je nabavila svoje lastne plačilne listke, ki se razpečajo na vse gostilne. V tisku so nadalje tudi tozadevni zdravniški ordinacijski listki. V pripravi je obsežna akcija za uspešno nabiranje članarine ter prostovoljnih prispevkov. — Centralni odbor ima vsak pe ek svoje seje pri okraj. glavarstvu.

Š Davčne napovedi v nemškem jeziku. Mariborskim Nemcem, ki so pri davčni oblasti vlagali davčne napovedi v nemškem jeziku, je finančna delegacija v Ljubljani dovolila, da smejo svoje napovedi in spise na davčne oblasti sestavljati v nemškem jeziku, ako sestavljajo te vloge sami. Vloge na davčne oblasti, predložene po odvnetnikih ali notarjih, pa morajo biti pisane v slovenščini. Rešitev vlog izdajajo davčne oblasti v vsakom slučaju v slovenskem jeziku.

Š Podražitev moke. Paromlin Scherbaum je podražil moko od K 1950 na K 2380.

Gospodarstvo.

BORZA.

Curih 28. febr. Berlin 227, Newyork 511, London 22 61, Pariz 4680, Milan 27.10, Praga 9.10, Budimpešta 0.73, Zagreb 1.53, Varšava 0.12, Dunaj 0.10, avstrijske krone 0.085.

— Čast komur časti! Pod tem naslovom piše »Slovenski Narod«: »Ljubljanski škof dr. Anton Jeglič je sporočil županu, da hoče plačevati v mestni fond za odpravo javnega beračenja po 2000 K na mesec. Naj bi bil gosp. škol v svoji zares kavalirski dobroteljski vzgled vsem slovenskim imovitim krogom!«

— Draginjske doklade so se zvišale javnim državnim nameščencem in vpokojencem. Prav je tako. Skrajni čas je že bil. Kaj pa duhovniki? Ali so se tem tudi zjednačile doklade s pravoslavno duhovščino? Rečeno je bilo svoječasnno, da se s povišanjem doklad državnim uslužbencem zvišajo tudi ob enem duhovnikom. Beda je čim dalje večja, ne moremo več čakati. Ali naj gremo prosjačiti?

— Davkopllačevalci in davčne knjžičice. Finančni minister je odgovoril 24. t. m. na pismeno vprašanje posl. Stanovnika in tovarišev o uvedbi davčnih knjžičic za davčne obveznike v Sloveniji s sledečim pojasnilom: Po § 14 ustave za davčne urade iz leta 1850 morajo davčni uradi potrjevati strankam plačilo davka v davčnih knjžičicah, ki so jih dolžni donesti davčni obvezanci sami. Ako nima obveznik knjžičice, je dolžnost davčnega urada, da jo na zahtevo stranke izda. Ta odredba ni bila nikoli menjana ali ukinjena, pa velja tudi danes za vse davčne urade v Sloveniji. Tak in edini je način plačevanja direktnih davkov neposredno pri davčnih uradih. Drugi način plačevanja je, da obveznik plača davke po poštnih položnicah. Razume se, da tudi takrat dobi obveznik potrdilo o izvršenem plačilu od poštnega urada; ko pa obveznik pride v davčni urad, more zahtevati, da se mu izvršeno plačilo vpiše v davčno knjžičico. Taki zahtevi mora davčni urad ustreči po obstoječi naredbi iz l. 1910.

— Dva koncerta slov. glasb. društva »Ljubljana« priredi vrhniško okrožje Pevske zveze dne 5. marca v Rokodelskem domu na Vrhniki. — 1. Fr. Gerbič: Po zimi. 2. Dr. Fr. Kimovec: Otroci bežajo murčka. 3. At. Lajovic: a) Kiša, b) Pastirčki, 4. Dr. G. Krek: Srbska narodna. 5. Ant. Dvořak: a) Ujeta, b) Skromna, c) Prstan. 6. Iv. pl. Zajc: Pjesma slavulja iz opere Pan Twardowski. — Kratek odmor. — 7. a) J. N. Poljšek: Synečku, synečku, b) Pokorny: Teče voda, teče; slovaški narodni. 8. Dr. Fr. Kimovec: Teče mi, teče. Prekmurska. 9. M. Bajuk: Djevojka je ružu brala. Hrvaška narodna. 10. Dobronič: Makedonska. 11. St. St. Mokranjac: 10 rukovet. pesmi z Ohrida. — Št. 1, 2, 3, 4, 8, 9 in 11 izvaja mešani zbor, 5, 6 ženski zbor, 7 in 10 moški zbor. — Začetek ob pol 4. in pol 6. uri konec ob 5. in ob 7. uri.

— Nagrobni spomenik fra Didaku Buntiču. Da tudi z vidnim znakom pokažejo svojo hvaležnost neumrljivemu narodnemu prvobornitelju in rodoljubu, so njegovi prijatelji brez razlike političnega mišljenja sestavili odbor, ki bo nabiral prispevke za nagrobni spomenik fra Didaku Buntiču. Blagi pokojnik je pokopan v rojstnem kraju v Čitluku v Hercegovini. Prispevki naj se pošiljajo na predsednika O. fra Ambro Miletiča v Mostaru.

— Kolkovanje matičnih izpiskov. Vendar se je enkrat definitivno rešilo vprašanje, kako se naj po novem zakonu kolkujejo izpiski iz rojstnih, poročnih in mrtvaških knjig. »Vzajemnost« je pisala že dvakrat o predmetu, a vedno pomotno; pred kratkim izišli »Pristojbenik« pogreva isto pomoto, da se namreč matični izpiski kolkujejo po tar. post. 330 člena 11. Resnica pa je, da velja člen 11 samo za ozemlje Srbije in Črne gore in da se pri nas matični izpiski kolkujejo po členu 15 s kolkom 2 Din. Na prošnjo nekega štajarskega župnega urada je zdaj delegacija ministrstva financ v Ljubljani vprašanje končno rešila z odloki St. B II 2276-21, B II 81-1, B II 81-2, B II 81-3 — 1922 takole: 1. matični izpiski so zavezani kolkovini 8 K od vsake pole; 2. rodovniki tolikorokrat po 8 K, kot je v njih potrjenih slučajev; 3. oklicni listi 8 K; 4. samski listi 8 K; sicer pa trdijo drugi, da samski listi kot zgolj cerkvene poročne listine niso zavezani državnemu kolku, pač pa kot priloge k prošnjam za državne službe kolku 20 K; 5. Potrdila o prejetih pogrebščinah kolku pol odstotka od prejete vsote. Račun sam ni predmet pristojbine.

— Požar. Dne 24. februarja dopoldne je v kozolcu posestnika Alojzija Sterniša v Regerčivasi, obč. Šmihel-Stopiče, na dodelje je nepojasnjen način nastal ogonj. Poleg kozolca je zgorelo tudi 1500 kg sene, večja množina slame, voz in večje število mecesnovih in češtevih desk. Škoda je 80.000 K, zavarovalnica znaša 1500 K.

— Št. Vid nad Ljubljano. Tukajšnje podjetje za prevažanje oseb med št. Vidom in Ljubljano je v likvidaciji in preneha z obratom dne 15. marca. Mesto njega se snuje družba za izrabo vodnih sil, ki bo prevažala ljudi s čolni v Ljubljano.

— Draginjske doklade za uradnike. Glede izplačanja zaostalih draginjskih doklad se glasi najnovejši predlog finančnega ministra: »Draginjske doklade za mesec januar, februar in marec 1922 se izplačajo v dveh obrokih, in sicer dne 1. aprila in 1. majnika 1922.« Prijatelj, ali voš, kaj se to pravi? Torej, da pokriješ vsaj deloma že nastali dolg v omenjenih 3 mesecih, dali ti bodo šele 1. aprila nekaj (boj se 1. aprila), nekaj pa

DRAMA.

Sreda, 1. marca: Hamlet. Abon. B.
Četrtek, 2. marca: Gardist. Izven.
Petek, 3. marca: Dramska predstava v opernem gledališču.

Orlovski vestnik.

Fantovski večer Sentpeterskega Orla se vrši danes ob 8. uri. Po istem se vrši izredni občni zbor odseka in je dožnost vseh članov, da se istega udeleže.

Ljubljanska porota.

Dva ropa in ena tatvina. Ljubljana, 28. februaria 1922.

Porotnemu senatu je predsedoval danes svetnik Pernuš. Votanta sta bila svetnik dr. Mohorič in okrajni sodnik Krali. Državno pravdnštvo je zastopal drž. pravdnik dr. Ogoreutz.

Prvi se je zagovarjal l. 1896 v Ljubljani rojeni mehanik Pucelj. Sam je povedal, da ga je vojska skvarila. Dne 24. oktobra 1918 je na Vrhniki orecal Amalijo Marušič in ji odvezel 5300 kron. Porotniki so potrdili na nie stav-

lieno vprašanje glede na rop, na kar je porotni senat obsodil Pucelja na 3 leta težke ječe.

Nato so porotniki soglasno oprostili Franceta Gregorca, kateri je l. novembra 1921 na cesti med Kranjem in Kokrico beraču Jožefu Marnu vzel 130 kron. Gregorc je bil takrat precej vinjen.

Vdova, uradnica Marija Širca, stanujoča v Ljubljani na Gosposvetki cesti št. 13 je dne 5. decembra 1921 šla s svojo sestro iz stanovanja: Ko se je vrnila je našla stanovanje odprto. Pogrešila je nato zlatnine in srebrnine v vrednosti 9100 K. Sumila je zločinskega Rudolfa Babnika, a se je pozneje izkazalo, da je tatvino izvršil Josip Omerza, ki je po svoji zunanosti zelo podoben Babniku. Obdolženec je priznal, da je odprl stanovanje z vitrihom in se oo izvršeni tatvini odpeljal v Zagreb, kjer je svoj plen prodal nekemu židu. Po tej tatvini se je potikal po Hrvaškem in Bosni, dne 20. januarja pa je odsonskim poštom prišel v Žužemberk. Drugi dan nato se je orpeljal v Ljubljano, kjer je vdri v Vidmarjevo delavnico, vlomil v pisarno neko miznico, vzel iz nje 2 srebrni kroni in 1 srebrno liro. V miznici je našel tudi ključke blašajne, jo odprl in vzel iz nje 98.181 K gotovine. Omerza je šel nato k »Belemu volku, spil četr litra vina in potem pred »Slonom« nekemu izvoščeku ponujal 400 K, če ga pelje v Zalog, Ker je s tem vzbudil pozornost, ga je stražnik peljal na policijo. Omerzi je porotno sodišče prisodilo 3 leta težke ječe, poostrene s postom in s trdim ležiščem vsaki mesec.

Turistika in sport.

Smučarska tekma za prvenstvo Jugoslavije v Planici. V nedeljo se je vršila v Planici pri Ratečah na Gorenjskem velika smučarska tekma za prvenstvo Jugoslavije, ki je postala istočasno sijajna manifestacija zimskega in prav posebno še smučarskega sporta. V Ratečah se je zbralo do 100 smučarjev iz vseh krajev naše države, kar pomenja, ako vpoštevano, da so pred vojno smučeli pri nas komaj poznali in da smo imeli ravno v povojnih letih v vsaki zimi komaj par snežnih dni, velikanskega razvoja. Udeleženi so bili po večini iz raznih krajev Slovenije, iz Zagreba in Belgrada. Tekmovalo je 62 smučarjev, vsa tekma se je izvršila v popolnem redu in brez nezdod. Organizacija je bila brezhibna. Doseženi časi so nepričakovano ugodni ter si je prvak svoj naslov v polni meri častno priboril. Tekmovalci so bili razdeljeni v tri skupine, in sicer: v skupino starejših, 20 tekmovalcev; skupino mlajših, 33 tekmovalcev; skupino dam, 7 tekmovalk. V prvi skupini so rezultati: I. Habicht Ante (TK Skala) v 30 min. 1-5 sek. II. Kodela Henrik (SK Celje) v 30:45. III. Ojcelj Miha (Kranjska gora) v 31:37. IV. Seljak Ante (SK Ilirija) v 32:59-5. V. Mihajlovič Jovan (Jugoslavija SK Belgrad) v 33:17-3. Izven konkurence je startal v tej skupini Schescherko (Št. Jurij), ki je vozil 29:28-1. V drugi skupini so rezultati: I. Švigelj Zdenko (LSK) v 26:54. II. Švigelj Fedor (LSK) v 28:29. III. Godec Tomaž (ZSO Bohinj) v 31:17. IV. Prestor Joža (Hermes) 32:38. V. Černe Stanko (Kranjska gora) v 32:39-5. V damski skupini je bila I. Sepetavec Talka (Ilirija),

II. Bloudek Milena (Ilirija), III. Vučina Vida (LSK). Naslov prvaka Jugoslavije za leto 1922. je bil priznan g. Švigelj Zdenku, ki je dosegel najboljše čas. Vodstvo tekme je bilo v rokah g. univ. prof. Jesenko-ta, krmar je bil g. Badiura, sodniki gg. dr. Souvan, dr. Ulmansky, Malenšek, Tominec, Gorec, starterja gg. Pečar in Pavlič. — Da je bilo mogoče tekmo v Planici v takem obsegu izvršiti, gre zahvala vsem vrlim Ratečanom, prav posebno pa gg. županu, župniku Lavtičarju, nadučitelju Pečarju ter Žerjavu in Kežarju. Smučski sport v naši državi pa je stopil v novo dobo, prekoračil je svoja razvojna leta in v kratkem nam bo mogoče prirejati in se udeleževati internacionalnih tekem.

Meteorologično poročilo.

Table with 6 columns: Cas opazovanja, Baro-metar v mm, Termometer v C, Vahrom-diferenca v C, Nebo, vetrovi, Padavine v mm. Data for 27.2, 28.2, 29.2.

Kaj je Elsafluid - to je zna! Lekarnar Feiler - Stubica!

Sprejemem hlapca h konjeni, treznega in zanesljivega. Hrana in oskrba v hiši, ter sodarja samostojnega delavca. — JANEZ ZÖRMAN, Ljubljana, Sp. Šiška, Celovška cesta štev. 91.

KUHAR izurjen v francoski kuhinji in mednarodni ter konditoriji, govori nemški in italijanski, želi mesta v kakšni restavraciji, gostilni ali menzi. — Naslov pove upravništvo »SLOVENCA« pod šte. 688.

VINO ea. 130 hl. prodam po ugodni ceni. Eventuelno sprejemem zastopnika, ki bi poleg svojega prodajal to vino. Naslov pri upravništvu lista pod šte. 705.

Prodajam več kanarčkov, dobri pevci, in štirikolesni voziček, precej velik. POLSE v Rebrl 13, Ljubljana.

LISICA, krotka, udomačena, ceno naprodaj. Naslov se izve pri Anon. zavodu DRAGO BESELJAK & DRUG, Ljubljana, Sodna ulica 5. 702

Velesesejem v Ljipskem.

Priglaševalni urad za posetnike iz Jugoslavije v Katharinenstraße 4, preko uprave velesesejma.

Brzojavni naslov: Jacoboval za

Naslov za pisma: Katharinenstraße 4/1.

Prporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 3 Din.)

- BATERIJE ZA ŽEPNE SVETILKE: A. Stadler, Sv. Petra cesta štev. 23.
FOTO-LITOGRAFSKA DELA: po najmodernejšem načinu in zmernih cenah. Jugoslov. tiskarna v Ljubljani.
FOTOGRAFSKI ATELJEJE: Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.
KLEPARJI: Korn T., Poljanska cesta štev. 8. Remigar & Smerkol, Florijanska ul. 13.
KLISEJE: za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike in vrste, tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.
KNJIGARNE: Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo.
MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
PARNA PEKARNA: Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradšče štev. 5.
PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
SOBNO SLIKARSTVO: Zuran Martin, Mestni trg štev. 12.

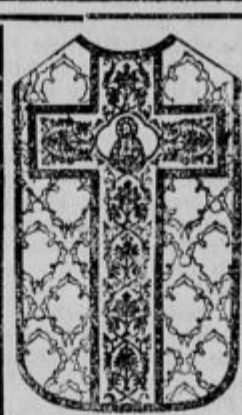
- SPEDIČIJSKA PODJETJA: »Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463. Rausinger R., Cesta na juž. železnico 7-9.
TELOV. POTREBŠČINE IN KLOBUKI: Kunovar Ivan, Stari trg štev. 10.
STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO: Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.
SVETLO KOPIRNE ODTISE: (pavze) pozitivne in negativne, v poljubni velikosti. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.
TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLČNIKI: Mikuš L., Mestni trg 15.
TRGOV. Z ZELEZNINO IN CEMENTOM: Erjavec & Turk pri »slati lopatic, Valva-zorjev trg štev. 7. Sušnik Alojzij, Zaloška cesta štev. 21.
URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA: Seliskar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10. (Ceno in točno.)
ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV: Cihlač Josip, Dunajska cesta štev. 67.
ZALOGA POHISTVA: F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

12/15 HP. Tip 1922. Prvovrstni avtomobil 75 km na uro 7 kg bencina Davek na promet 1922 L. 503. Karoserija — popolno pokrit. — Sofer zavarovan proti dežju. Agenzia Generale Automobili „OM“ Brescia, Italija. Iščejo se zastopniki za Jugoslavijo.

Knjigovodja z večletno prakso. »bilanciste išče službo pri večjem podjetju. Cenj. ponudbe pod »Samostojna meč 663« na upravništvu »SLOVENCA«.

Kupujemo večjo količino apna »GRADIVO« trg. društvo, Zagreb, Bogovičeva ulica 3. 709

Josip Neškudla, Jabloné nad Orlicam 86, Čehoslovaška. Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav in cerkvenega orožja. — Prporočajo se prečastiti duhovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih predmetov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike, cerkvene in društvene zastave, kelih, monstrance, svečnike itd., soha, križeva pota in poljubni izvršitvi in ceni. — Solidnost tvrdke jamčijo nebrojna pohvalna pisma in 110 letni obstoj firme. Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce JOSIP NEŠKUDLA, Ljubljana, hotel „Tratnik“.

ŠPANSKA BOLEZEN pojenjuje in neha, ako pijete pravi medicinal Mascotte Cognac. Dobiva se v vsaki boljši trgovini. „Miva“ d. d. Sarajevo.

Originalni belgijski težki žrebci za odgoj dospo te dni in ostanejo na prodaj pri E. Vajda, Čakovec Medjimurje - - Jugoslavija. Brzojavka: Vajda Čakovec - Telefon 59

Mrežice za otroške postelje iz bombaževe vrvice (Baumwollschüre) in vseh barvah se zopet dobe pri tvrdki IV. N. ADAMIĆ, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. 707

Kupim ali vzamem v najem malo PARCELO ali NJIVO oddaljeno približno 3000 m od Ljubljane. Ponudbe na FRANC STUPIČA, Ljubljana, železnina. 657

Staro zlato srebro, nerabljen, denar in drugo kupujem po najvišjih cenah. Uradne ure od 9. do 12. dop. J. Augustin, trg. s zlatom in srebrom, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 36.

Omahno kolo za venecijanko, žago, železno, naprodaj, v dobrem stanu. Ponudbe na upravništvu »Slovenca« pod šte. 656.

Olje AMHRIKANSKO. STROJNO. CILINDER-: SKO in TOVOTNA MAST tvrdke :: Standart Oil Company of New York ima vedno v zalogi A. LAMPRET, Ljubljana, Nunska ulica štev. 19. 560

Kostanjev les prosto vagon in večje množine v gozdu kupi J. POGAČNIK, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 1, I. POSREDOVALCI SE DOBRO PLAČAJO!

Harmonij

dobro ohranjen, po ceni na prodaj. Naslov: A. ŠMOLE, KRANJ št. 45.

HARMONIJA še dobro ohranjen, je ugodno na prodaj. — Ogleda se v Taenu št. 33 pod Smarno goro.

Suho bukovo oglje in bukova drva v gozdu ali stojč bukov gozd se kupi ob progri Ljubljana—Celje. — Ponudbe na poštni predal 103, Ljubljana. 704

KLETNO SKLADIŠČE se da v najem v sredini mesta. Velikost treh sličnih prostorov v metrih 4-26 x 3-73 (trikot), 2-48; 8-18 x 5-45, 2-48 in 5-42 x 3-97, 2-87. Ponudbe do 8. marca t. l. na upravništvu lista pod šte. 703.

PSIČKA štiri mesece stara, volčje pasme, se je izgubila. Vrne naj se proti dobri nagradi Antonu Srebotnjak, Ljubljana, Kolodvarska ul. 31

Jadranska banka - Beograd.

Delniška glavica: Din 30,000.000.—. Rezerva: Din 15,000.000.—.

Podružnice:

Celje, Caplat, Dubrovnik, Ercegnool, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: Jadranska.

Affilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

32 Coriland Street

New York City